Kirjallinen kysymys KK 707/2021 vp

Joonas Könttä kesk

Kirjallinen kysymys sosiaaliturvan kannustinloukuista ja eläkkeensaajan asumistuesta

Eduskunnan puhemiehelle

Suomen sosiaaliturvajärjestelmä on keskeinen osa hyvinvointiyhteiskuntaamme ja monin tavoin edistyksellinen ja toimiva. Järjestelmässä on kuitenkin myös kannustinloukkuja. Pahimmillaan kannustinloukut estävät osa-aikaisen tai määräaikaisen työn vastaanottamisen, joka voisi parantaa sekä ihmisen sosiaalista että taloudellista asemaa ja myös johtaa kohti itsenäistä toimeentuloa.

Yleisessä asumistuessa on ollut käytössä suojaosa. Suojaosa mahdollistaa työnteon vastaanottamisen tietyn euromääräisen rajan puitteissa asumistuen laskematta. Suojaosaa ei ole kaikissa sosiaalietuuksissa.

Moni vammainen henkilö on työkyvyttömyyseläkkeen ja eläkkeensaajan asumistuen piirissä. Eläkkeensaajan asumistuki on melko joustamaton järjestelmä, minkä johdosta osa-aikaisen työn tekeminen on käytännössä kannattamatonta. Ylimääräinen ansio leikkaa tukea. Eläkkeensaajan asumistuessa tietyt satunnaiset tulot eivät tukeen vaikuta. Lisäansiot saavat olla vain hyvin matalat, eikä suojaosaa ole.

Erityisesti tilanteissa, joissa nuori vammainen henkilö on työkyvyttömyyseläkkeen ja eläkkeensaajan asumistuen piirissä, tilanne muodostuu vaikeaksi. Olisi henkilön itsensä ja yhteiskunnan etu, että myös tämänkaltaisissa tilanteissa voisi ansaita työtä tekemällä ylimääräistä tuloa. Esimerkiksi osa-aikaisen työllistymisen mahdollistaminen antaisi vammaiselle yhteisöön kuulumisen tunteen, parantaisi taloudellista toimeentuloa ja ehkäisisi tehokkaasti syrjäytymistä sekä voisi johtaa myös pysyvämpään työllistymiseen.

Ongelma muodostuu myös, kun vuosittain tehtäessä tukitason tarkastusta edellisvuoden tulo vaikuttaa seuraavan vuoden tuen määrään, vaikka kyse olisi ollut epäsäännöllisestä tulosta, jonka jatkoa on vaikea arvioida.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

> *Onko hallitus valmis tarkastelemaan sosiaaliturvan kannustinloukkuja perusteluissa kuvatuissa tilanteissa — ja laajemminkin ja*

Valmis
5.0

Kirjallinen kysymys KK 707/2021 vp

olisiko eläkkeensaajan asumistukeen mahdollista lisätä suojaosa, kuten yleisessä asumistuessa on?

Helsingissä 16.12.2021

Joonas Könttä kesk